

2. Сичевський В.В., Харитонов Є.І., Олейніков Д.О. Науково-практичний коментар до Розділу I Особливої частини Кримінального кодексу України (Злочини проти основ національної безпеки України). Харків: Право, 2016. 232 с.

3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел]. – К., Ірпінь: ВТФ «Перун», 2007. – 1736 с.

Краснов О.В.

*начальник ОРВ (з м.д. н.п. Краснопілля) ОРУ СхРУ,
Державна прикордонна служба України*

ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ІЗ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ

Сучасна організована злочинність є однією із гострих та складних проблем, що постала перед світовим співтовариством і завдає потужний вплив на усі сфери суспільного життя. Діяльність правоохоронних органів із протидії високоорганізованим кримінальним структурам із високим рівнем оснащення, що використовують насильство та корупцію і діють поза межами національної юрисдикції, залишається неадекватною ступеню загрози.

Особливого значення протидія злочинності має для нашої держави, де це явище вийшло далеко поза межі загальнокримінального і перетворилося на чинник, що загрожує самому існуванню держави та нації. Організована злочинність та пов'язана із нею корупція глибоко проникли в органи державної влади та економіку. Посилюється кримінальний контроль над інформаційною сферою, у тому числі шляхом використання глобальних комп'ютерних мереж, ЗМІ та телебачення. Діяльність кримінальних структур набуває терористичної спрямованості, що проявляється у набутті нею політичного забарвлення.

Транснаціоналізація організованої злочинності обумовлює участь у протидії цьому явищу органів охорони державного кордону. Одним із проявів транснаціоналізації є вчинення угрупованнями організованої злочинності злочинів транскордонного характеру, тобто пов'язаних із перетином державного кордону країни. У протидії такого роду злочинам беруть участь підрозділи органів охорони державного кордону.

Відповідно до законодавства України, реалізацію окремих напрямів щодо протидії організованій злочинності у здійснює Державна прикордонна служба України у межах своїх повноважень. Відповідно до п. «в» ч. 3 ст. 5 Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» органи Державної прикордонної служби відносяться до державних органів, які беруть участь у боротьбі з організованою злочинністю. Оперативні підрозділи Державної прикордонної служби України наділені повноваженнями щодо здійснення оперативно-розшукової діяльності (ч. 1 ст. 5 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність») [2; 3].

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про Державну прикордонну службу України» до основних функцій служби відносяться охорона державного кордону України, ведення розвідувальної, оперативно-розшукової діяльності, участь у боротьбі з організованою злочинністю та протидія незаконній міграції на державному кордоні України, участь у заходах, спрямованих на припинення діяльності організованих груп та злочинних організацій, що порушили порядок перетинання державного кордону України [4].

Отже, чинним українським законодавством на Державну прикордонну службу покладено виконання суттєвого обсягу завдань саме у сфері протидії організованій злочинності.

За 2018 рік органами охорони державного кордону України затримано 1006 осіб, що використовували підроблені документи, а також 3270 нелегальних мігрантів. За цей самий період виявлено 668 одиниць вогнепальної зброї та 22612 одиниць боєприпасів, близько 60 кг вибухових речовин та понад 300 кг наркотичних засобів. Окрім цього, виявлено та припинено функціонування 9 кримінальних структур, до складу яких входило 20 осіб, що займалися торгівлею людьми [6].

При цьому суттєва увага приділяється проведенню спільних заходів у рамках міжнародного співробітництва, що є невід'ємною передумовою ефективної протидії транснаціональній організованій злочинності. Так, упродовж 2018 року Державна прикордонна служба України взяла участь у 10 операціях, що проводилися під егідою FRONTEX [6; 7].

Україна виступає та у доступному для прогнозування майбутньому залишатиметься зоною кримінальних інтересів з боку організованої злочинності. Відбуватиметься диверсифікація злочинної діяльності, зростання її кримінальної професіоналізації. Посилення політичних, економічних та гуманітарних зв'язків між нашою країною та

Євросоюзом у цілому, а також суміжними із нашою державою країнами-членами буде використовуватися організованою злочинністю для здійснення транскордонних злочинів.

Зазначене має враховуватися при організації роботи Державної прикордонної служби України як правоохоронного органу. Враховуючи диверсифікацію кримінальних проявів на державному кордоні нашої країни, джерелом яких є діяльність організованої злочинності, а також територіальні обмеження дії прикордонних органів, доцільним є акцентування уваги не стільки на виявленні та припиненні окремих злочинів, скільки на превентивній діяльності, удосконаленні системи забезпечення режиму державного кордону, усуненні умов для здійснення транскордонних злочинів.

Список використаних джерел:

1. Жаровська Г. Транснаціональна злочинність: джерела, ознаки, структура взаємозв'язків. Науковий вісник Чернівецького університету. 2013. Випуск 660. Правознавство. С. 111–117.
2. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Закон України // Відомості Верховної Ради України, 1993, № 35, ст. 358.
3. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України № 2135-ХІІ від 27.03.1992 р. // Відомості Верховної Ради України, 1992, № 22, ст. 303.
4. Про Державну прикордонну службу України : Закон України від 3.04.2003 р. № 661-IV / Відомості Верховної Ради України від 04.07.2003. – 2003 р., № 27, ст. 208.
5. Про державний кордон України : Закон України: Закон України від 4.11.1991 р. № 1777-ХІІ // Відомості Верховної Ради України від 14.01.1992 р., № 2, ст. 5.
6. Держприкордонслужба: Підсумки за 2018 рік. 08.02.2019. «Южная волна». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://volnatv.com/novosti/odessa/15480-derzhprikordonsluzhba-pdsumki-za-2018-rk.html>
7. 2018 рік став для Державної прикордонної служби черговим іспитом на стійкість. 04.02.19 / Державна прикордонна служба України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dpsu.gov.ua/ua/2018-rik-stav-dlya-derzhavnoi-prikordonnoi-sluzhbi-chergovim-ispitom-na-stiykist>
8. Петро Цигикал: Підвищення прикордонної безпеки, відбуватиметься перш за все через запровадження європейських стандартів і практик. 07.02.19. / Державна прикордонна служба України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://dpsu.gov.ua/ua/Petro-Cigikal-Pidvishchennya-prikordonnoi-](https://dpsu.gov.ua/ua/Petro-Cigikal-Pidvishchennya-prikordonnoi-bezpeki)

bezpeki-vidbuvatimetsya-persh-za-vse-cherez-zaprovadzhennya-vropeyskih-standartiv-i-praktik

9. КМЄС пропонує нову концепцію координації боротьби з організованою злочинністю. 19.06.2018 / Державна прикордонна служба України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.euam-ukraine.eu/ua/news/euam-proposes-new-concept-to-coordinate-the-fight-against-organised-crime>